

Poljska književnost.

Historia literatury powszechnej z ilustracjami, przez Juliana Święcickiego. Warszawa. 1901. Str. 380. — To delo, katero je bila napovedovala „Biblioteka dzieł wyborowych“ že pred časom, je začelo nedavno izhajati; in sicer je ta zgodovina vsega svetovnega slovstva osnovana na najširši podlagi. Prvi del obsega zgodovino babilonsko-asirske in egiptovske književnosti. Pisatelj se naslanja na novejša preiskovanja nemških, francoskih in angleških asirologov in egiptologov. Med tekstom kaže zlasti slovstvo teh narodov v mnogoštevilnih zgledih ter predočuje tudi njih kulturo v raznih slikah. Tu so citati iz pesmi, pisem, pogodb, zapiskov itd., katere so dali v Babilonu in v Ninivi zapisati v klinopisih tedanji kralji, sodniki in duhovniki, kolikor so jih že preiskali učenjaki. Želeli bi, da bi se tako veliko delo tudi v tehnični izvršitvi izdalo z večjo skrbjo. To velja zlasti o raznih slikah in o nekaterih pomotah, ki so se vrinile v knjigo. Sicer je pa to delo kot prvo te vrste v poljski književnosti na čast „Biblioteki dzieł wyborowych“.

Ruska književnost.

Izvēstija otděljenija russkago jazyka i slovesnosti „Imperatorskoj akademiji nauk“ 1900. Toma V. knjižka 3. — Izvrstno urejevana „Izvēstja“ prinašajo v 3. sešitku V. snopiča jako mnogovrstno vsebino. Razvoj ruskega narodnega gledišča pojasnjujejo t. zv. „interludiji“, t. j. preprosti humoristiški nastopi raznih tipičnih oseb, kakor so cigan in nemški lekarnar, žid in razkolnik itd. En tak „interludij“, obsegajoč dve „komediji“, najden v rokopisu iz XVIII. stoletja, objavlja Vsev. Miller (str. 747 do 767). Zanimiv seve je zlasti jezik, govorica preprostega naroda. — K. Tiander učeno razpravlja etimologijo in zgodovino mesta Holmogory. — „Paleja“ (iz gr. ἡ παλαιὰ sc. διαθήκη) se zove v ruskem slovstvu nekakšen obris svetovne zgodovine od stvarjenja sveta pa do Kristusa; take „paleje“ so se pisale v XVI. stol., njihova snov je vzeta iz sv. pisma starega zakona. Prevod sv. pisma v takih palejah preiskuje I. Evsêjev. — A. Presnjakov govori o „moskovski istoričeski enciklopediji 16. stoletja“ (824—876). — Ko je dognano, da se mora „staroslovenščina“ zvati „starobolgarščina“, zanima učenjake tudi srednjobolgarski jezik. S. Kuljbakin podaja gradivo v ta namen, naslanja se na odlomek četrtoeangelija Grigorovičevega iz 13.—14. stol. — Jako za-

nimiva je dialektološka študija N. N. Durnova o govoru „Šackago ujezda Tambovskoj Guberniji“, t. j. med Moskvo in Kazanom. Pisatelj objavlja nekaj točno po izgovoru napisanih narodnih pesmi in eno pripovedko, ki mu jih je pela sušca meseca I. 1899. v Moskvi kmetica Ana Selivjorstova iz imenovanega kraja. — Zaslužne može treba častiti. Iz življenjepisa P. Šejna o I. I. Nosoviču, roj. 1788, umrlom I. 1877. izvemo podatke iz delovanja dosti znamenitega etnografa, na katerega je bil ruski svet popolnoma pozabil celih 23 let. — Bolj ko kdaj se je v naših dneh zbudilo zanimanje za jezik tako tragično zatrtih polabskih Slovanov. Ruski učenjak V. Poržezinskij je dobil od znanstvene akademije nalogo, da preišče vse vire, po katerih bi se dala sestaviti slovnica tega zamrlega jezika. Nekaj spomenikov, ki hranijo polabski jezik, ocenjuje ta učenjak na str. 969.—995. te knjige. — G. Kuncević razlaga, iz katerih rokopisov je tiskana „Istorija o Kazanskom carstvê I. 1791.“ — Do tu znanstvene razprave.

Skoro še bolj zanimiv je drugi del „Izvēstij“: Kritike in znanstvena poročila. P. Boborykin je napisal knjigo: „Evropejskij roman v 19. stol.“ Kritik A. Veselovskij očita piscu površnost. — Pesnik N. M. Jazykov (1803 do 1846), vrstnik Puškinov, je bil pijanec in pevec vina itd., vendar nadarjen; toda neki V. Smirnov je napisal o njem jako slabo kritično-biograf. študijo. (V. Lipovskij). — Tudi A. Stepovič, prvi docent v Kijevu, ki je napisal obris zgodovine srbsko-hrvaške literature, svoji nalogi ni kos. (A. Lipovskij). — V. Korabljev obširno poroča o najnovejši delavnosti „Matice Srpske“ v Novem sadu. — G. Iljinskij seznanja čitatelje z najnovejšimi pojavi na polju slovanske filologije, t. j. z razpravami V. Vondráka, L. Legera (izdaja „Rêmskega evangeliarija“), Bolgara S. Argirova „Ljubljanski blgarski rokopis ot 17. stoletja“, z razpravo našega učenega rojaka dr. Musića „Relativne rečenice u hrvatskom jeziku“, („Rad“, 138. knj.) itd. Jako obširno ocenjuje VI. Kriksin najnovejšo zgodovino poljskega naroda, ki jo je spisal doktor Anatol Lewicki.

D.

Slavjanovêdénije v povremennyh izdanijah. To je „sistematično kazalo spisov, kritik in opomb o slavistiki za I. 1900“. „Imperatorskaja akademija“ hoče odslej izdajati vsako leto tako kazalo v svojih „Izvēstijah“, povzeto po vseh listih, zbornikih in časopisih. Tu se ne bodo samo naznanjali samostojni spisi in knjige, ampak tudi posamezni spisi iz časopisov in beletrističnih listov, ki se tičejo jezikoslovja, literature, etnografije, zgodovine in življenje-